

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2018 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu w sprawie o sygn. akt I Ns 1474/14 ustanowił na nieruchomości stanowiącej działkę numer (...) położonej w R., gminie Z. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu prowadzi księgę wieczystą numer (...), stanowiącej własność Z. Z. (1) i M. Z. na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej, na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. służebność przesyłu na czas nieoznaczony, polegającą na tym że przedsiębiorca będzie mógł korzystać z obciążonej nieruchomości w granicach określonych przeznaczeniem urządzeń przesyłowych w postaci przewodów linii 220 kV, w zakresie niezbędnym do przesyłu energii elektrycznej i prowadzenia za ich pomocą dystrybucji energii elektrycznej, a także w zakresie wynikającym z ich bieżącej eksploatacji, konserwacji, napraw, dozoru oraz modernizacji, a także będzie miał prawo przejazdu przez powyższą nieruchomość wraz z niezbędnym sprzętem celem dostępu do urządzeń elektroenergetycznej – na obszarze 0,1176 ha, której dokładny przebieg ilustruje mapa biegłego sądowego z zakresu geodezji H. Z., zaewidencjonowana w Starostwie Powiatowym w Z. w dniu 21 listopada 2016 roku pod numerem P.1020.2016. (...) – za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 20.100,00 złotych, płatnego od dnia uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności (1); ustanowił na nieruchomości stanowiącej działkę numer (...) położonej w R., gminie Z. przy ulicy (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu prowadzi księgę wieczystą numer (...), stanowiącej własność Z. Z. (1) i M. Z. na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej, na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. służebność przesyłu na czas nieoznaczony, polegającą na tym że przedsiębiorca będzie mógł korzystać z obciążonej nieruchomości w granicach określonych przeznaczeniem urządzeń przesyłowych w postaci przewodów 220kV, w zakresie niezbędnym do przesyłu energii elektrycznej i prowadzenia za ich pomocą dystrybucji energii elektrycznej, a także w zakresie wynikającym z ich bieżącej eksploatacji, konserwacji, napraw, dozoru i modernizacji, a także będzie miał prawo przejazdu przez powyższą nieruchomość wraz z niezbędnym sprzętem, celem dostępu do urządzeń elektroenergetycznych, zaś obowiązkiem każdorazowego właściciela przedmiotowej nieruchomości będzie znoszenie istnienia na tej nieruchomości opisanej powyżej infrastruktury elektroenergetycznej – na obszarze 0,0583 ha, dla której dokładny przebieg ilustruje mapa biegłego z zakresu geodezji H. Z., zaewidencjonowana w Starostwie Powiatowym w Z. w dniu 21 listopada 2016 roku pod numerem P.1020.2016. (...) – za jednorazowym wynagrodzeniem w kwocie 14.344,00 złotych płatnego od dnia uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności (2); oddalił wniosek w pozostałym zakresie (3); ustalił, iż mapa szczegółowo opisana w punktach 1. i 2. stanowi integralną część niniejszego postanowienia (4); zasądził od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz Z. Z. (1) i M. Z. solidarnie kwotę 112 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania (5); przyznał biegłemu sądowemu J. T. wynagrodzenie za sporządzenie pisemnej opinii uzupełniającej w wysokości 1.828,53 złotych i kwotę tę wypłacił tymczasowo ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu (6); nakazał pobrać od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 8.686,53 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Zgierzu (7), nakazał pobrać od Z. Z. (1) i M. Z. solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 4.343,27 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Zgierzu (8).

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy w Zgierzu ustalił, iż Z. Z. (1) oraz M. Z. przysługuje prawo własności nieruchomości obejmującej działkę (...) od dnia 27 kwietnia 1989 roku, kiedy to nabyli ją od Skarbu Państwa. Powyższa księga wieczysta została założona na podstawie wniosku z dnia 23 listopada 1987 roku. W dziale II jako właściciel ujawniony został Skarb Państwa na podstawie zaświadczenia z Urzędu Gminy w Z., z którego wynika, iż dla przedmiotowej nieruchomości nie była uprzednio prowadzona księga wieczysta. Od 1976 roku M. Z. z matką byli jej dzierżawcami.

W tym czasie przedmiotowe urządzenia elektroenergetyczne były już tam i na sąsiednich działkach posadowione i eksploatowane. Jak wskazał Sąd I Instancji działkę o numerze (...), wnioskodawcy nabyli w dniu 6 grudnia 1996 roku od Gminy Z.. Księga wieczysta dla tej nieruchomości również została założona

na podstawie wniosku z dnia 23 listopada 1987 roku. W dziale II jako właściciel ujawniony został Skarb Państwa na podstawie zaświadczenia z Urzędu Gminy w Z., z którego wynika, iż dla przedmiotowej nieruchomości nie była uprzednio prowadzona księga wieczysta. Gmina Z. nabyła własność tej działki z mocy prawa na podstawie decyzji komunalizacyjnej nr GG.III- (...), ostatecznej od 21 grudnia 1992 roku.

Sąd Rejonowy w Zgierzu ustalił również, iż działki o numerach (...), dla których prowadzona jest księga wieczysta (...), wnioskodawcy nabyli w dniu 22 sierpnia 2006 roku od M. i A. małżonków G.. Poprzednimi właścicielami działek (...) byli J. i S. małżonkowie W. stosownie do aktu własności ziemi nr ON. (...), a właścicielem działek (...) A. Ś. zgodnie z aktem własności ziemi nr ON. (...) i postanowieniami o stwierdzeniu nabycia spadku po N. i J. Ś..

Jak wskazał Sąd Rejonowy nad działkami wnioskodawców przebiegają przewody linii elektroenergetycznej 220 kV, przy czym na terenie działek nie jest posadowiony żaden ze słupów. Przedmiotowa linia elektroenergetyczna stanowi część linii A. – Z.. Od chwili powstania linia ta nie zmieniła swojego biegu i cały czas była linią o napięciu 220 kV, przy czym była ona stale użytkowana. Co pół roku w porze jesiennej oraz wiosennej odbywają się obchody piesze linii, na podstawie których ocenia się ich stan techniczny oraz planuje prace konserwatorskie i remontowe. Co więcej, co kilka lat, pracownicy zakładu energetycznego wycinali lub przycinali drzewa pod i w pobliżu linii. Czasami robili to sami wnioskodawcy. Z dalszych ustaleń Sądu Rejonowego w Zgierzu wynika, że wnioskodawcy wykorzystują działki wyłącznie do celów rekreacyjnych. Mają tam domek letniskowy. Z uwagi na linię elektromagnetyczną nie ma możliwości zabudowy przedmiotowej nieruchomości, przy czym obsadzona ona jest krzewami ozdobnymi. Wnioskodawcy przebywają na przedmiotowej nieruchomości zarówno w tygodniu, jak i w weekendy z uwagi na pasieki należące do M. Z.. W okresie zimowym bytność wnioskodawców na terenie ww. działek sprowadza się wyłącznie do kilku wizyt.

W latach 2011-2012 Z. i M. Z. korespondowali z (...) S.A. w sprawie odszkodowania z tytułu posadowienia na ich działkach linii elektroenergetycznej. 24 czerwca 2013 roku uczestnik udzielił wnioskodawcom odpowiedzi, iż kwestie posadowienia linii elektroenergetycznych na nieruchomościach osób trzecich Spółka realizuje jedynie poprzez ustanowienie służebności przesyłu, ale zaproponowane przez nich wynagrodzenie jest wygórowane i Spółka sama ustali jego wysokość. W odpowiedzi na zgłoszone przez wnioskodawców roszczenie przedsiębiorstwo elektroenergetyczne zaproponowało ustanowienie służebności przesyłu za jednorazowym wynagrodzeniem w wysokości 9.500 zł. Pismem z dnia 16 grudnia 2013 roku wnioskodawcy ponowili żądanie zapłaty kwoty 183.000 zł na ustanowienie służebności przesyłu. Pismem z 28 maja 2014 roku, doręczonym 2 czerwca 2014 roku, Z. i M. małżonkowie Z. wezwali (...) S.A. do umownego ustanowienia służebności przesyłu za jednorazowym wynagrodzeniem w wysokości 183.000 zł.

Sąd Rejonowy w Zgierzu ustalił, że szerokość pasa służebności przesyłu wynosi po 25 m od osi linii w obie strony.

Służebność przesyłu napowietrznej sieci energetycznej wysokiego napięcia (220kV) na działce (...) stanowi obszar o powierzchni 0,1176 ha, a na działce (...) stanowi obszar o powierzchni 0,0583 ha. Natomiast służebność przesyłu napowietrznej sieci energetycznej wysokiego napięcia (220 kV) na działkach (...) stanowi obszar o powierzchni 0,1396 ha. Z uwagi na fakt, iż wydzielone służebności przesyłu posiadają dostęp do drogi publicznej nie zachodzi potrzeba wydzielenia służebności przechodu i przejazdu do urządzeń elektroenergetycznych.

Jak ustalił Sąd Rejonowy, jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu napowietrznej sieci energetycznej wysokiego napięcia (220 kV) na działce (...) wynosi 20.100 złotych, w tym 1.300 złotych tytułem skapitalizowanych wydatków operacyjnych w pasie służebności przesyłu proporcjonalnie do współczynnika korzystania z tego pasa przez przedsiębiorcę przesyłowego. Jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu napowietrznej sieci energetycznej wysokiego napięcia (220 kV) na działce (...) uregulowanej wynosi 14.344 złote, w tym 644 złote tytułem skapitalizowanych wydatków operacyjnych w pasie służebności przesyłu proporcjonalnie do współczynnika korzystania z tego pasa przez przedsiębiorcę przesyłowego. Z kolei, jednorazowe wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu napowietrznej sieci energetycznej wysokiego napięcia (220 kV)

na działkach (...) wynosi 34.442 złote, w tym 1.542 złote tytułem skapitalizowanych wydatków operacyjnych w pasie służebności przesyłu proporcjonalnie do współczynnika korzystania z tego pasa przez przedsiębiorcę przesyłowego.

Z poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych wynika również, że linia 220 kV relacji J.-K., w tym w rejonie przeszła 56-57 posadowionego nad działkami wnioskodawców, powstała w połowie lat 50-tych ubiegłego wieku. W 1961 roku przeprowadzono przegląd techniczny obiektu przeznaczonego do remontu w postaci linii 220 kV J. A. na odcinku 36 km pomiędzy słupami nr 1-80. W 1961 roku dokonano malowania górnej części 280 słupów, tj. na całej długości linii. Następnie po drodze powstała elektrownia w A. i doszło w 1964 roku do rozdzielenia linii na odcinki J.-A., przebiegający nad przedmiotowymi działkami oraz A.-K.. Kolejne rozdzielenie linii J.-A. z uwagi na powstanie stacji 220 kV Z. miało miejsce

w 1997 roku i spowodowało powstanie odcinka A.-Z. przebiegającego przez R., w tym nad działkami wnioskodawców. Poszczególne rozdzielania nie spowodowały zmiany przebiegu linii nad przedmiotowymi nieruchomościami.

Dnia 30 października 1961 roku Zakłady (...) przekazały Zakładom (...) począwszy od 1 stycznia 1962 roku odcinek linii 220 kV J.-K. leżący na terenie Województwa (...)

od słupa nr 162 (granica na rzece W.) do 280. Na mocy zarządzenia nr 16 Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia (...) z dnia 12 sierpnia 1975 roku ustalono, że w skład Zakładów (...) w W. wchodzi m.in. Zakład (...). Zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów numer 57 z dnia

30 grudnia 1988 roku dokonano podziału Centralnego O. Energetycznego w W., w wyniku czego utworzono przedsiębiorstwa państwowe, w tym m.in. Zakład (...) z siedzibą w Ł.. Zarządzeniem nr 181/O./93 Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 9 lipca 1993 roku podzielono przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) i wydzieloną część jego mienia przeniesiono do (...) S.A. w W., a pozostałą część przekształcono w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą (...) Spółka Akcyjna w Ł.. Spółka weszła we wszelkie prawa majątkowe i niemajątkowe oraz obowiązki Zakładu (...), z wyłączeniem przejętych przez (...) S.A. w W.. Protokołem z 22 lipca 1993 roku z prac komisji

do spraw przekazania-przejęcia linii i stacji najwyższych napięć linia J.-A.

wraz z będącą w budowie stacją 220 kV Z., zostały przekazane do (...) S.A., z dniem wpisu do rejestru handlowego Spółki – (...) S.A. w Ł.. Uchwałą podjętą przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (...) S.A. w dniu 31 maja 1994 roku powyższą linię elektroenergetyczną, jako wydzieloną część Zakładu (...), wniesiono jako aport do (...) S.A. W dniu 28 grudnia 2007 roku

(...) S.A. w W. przejęła wydzieloną część majątku spółki (...) S.A. (uprzednia nazwa (...) S.A.).

Ta wydzielona część obejmowała linię J.-A.. W 2008 roku (...) S.A.

w W. zmieniła firmę i siedzibę spółki na (...) S.A. w K.. Ostatecznie w 2013 roku zaś nastąpiła zmiana firmy z (...) S.A. na (...) S.A.

(z siedzibą w K.).

Sąd Rejonowy w Zgierzu poczynił ustalenia faktyczne na podstawie powołanych wyżej dowodów, które uznał za wiarygodne. Wskazał, iż uczestnicy nie kwestionowali wielkości pasów gruntu zajętych na potrzeby eksploatacji linii, ani wysokości wynagrodzenia. Sąd I instancji oceniając zebrany materiał faktyczny wziął pod uwagę, że uczestnik załączył do odpowiedzi na wniosek kserokopię odpisu zaświadczenia lokalizacyjnego nr 426 z 3 sierpnia 1954 roku, w którym wyrażono zgodę na ostateczną lokalizację szczegółową budowy linii elektrycznej 220 kV na terenie położonym na odcinku od Ł. do granic województwa (...) według załączonych planów sytuacyjno-orientacyjnych. Przy czym nie wskazano przez czyje nieruchomości ma ta linia przebiegać, ani nie załączono kopii planu sytuacyjnego z wykazem terenu objętego lokalizacją, od czego uzależniono ważność tego zaświadczenia. Zatem, w ocenie Sądu I instancji, dokument ten jako nieprecyzyjny i niezawierający niezbędnego załącznika nie mógł stanowić podstawy do ustalenia przez Sąd Rejonowy w Zgierzu daty powstania przedmiotowej linii elektroenergetycznej.

Oceniając pozostałe dokumenty dotyczące daty posadowienia spornej linii elektroenergetycznej Sąd Rejonowy w Zgierzu zwrócił uwagę, iż żaden z nich nie dotyczy konkretnie odcinka przebiegającego nad nieruchomością wnioskodawców, co wyraźnie przyznał świadek K. S., jednakże z uwagi na fakt, iż linia ta pierwotnie łączyła J. i K., a następnie doszło do dwóch rozdzieleni na tym odcinku, najpierw w A., a następnie Z., to dokumenty świadczące po

pierwsze o przekazaniu już z początkiem 1962 roku części tej linii położonej na północny zachód od Z. i R. i leżącej poza granicami ówczesnego województwa (...) do innego przedsiębiorstwa państwowego, a po drugie o czynnościach konserwatorskich i eksploatacyjnych na całej długości linii w 1961 roku i na fragmencie obejmującym przeszło nad działkami wnioskodawców, wsparte zeznaniami świadka, świadczą, iż co najmniej od końca 1961 roku linia J.-K. istniała i była eksploatowana, a skoro sporny fragment tej linii posadowiony jest między przesłami J. i K., następnie J.-A., a teraz A.-Z., to zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania przyjęć należało, iż przedmiotowa linia na nieruchomości wnioskodawców powstała i była użytkowa od tego samego momentu, jako fragment tej dłuższej linii. Jak wskazał Sąd I Instancji, najpóźniejszą datą, jaką można by przyjąć w niniejszej sprawie, kiedy niewątpliwie i niespornie przedmiotowe urządzenia elektroenergetyczne już nad przedmiotowymi nieruchomościami się znajdowały to 1976 rok, tj. od kiedy wnioskodawca z matką dzierżawili działkę nr (...).

Sąd Rejonowy w Zgierzu ograniczył dowód z przesłuchania stron do przesłuchania wnioskodawczyni, bowiem pomimo wezwania do osobistego stawienia pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania na termin rozprawy nie stawili się wnioskodawca. Składał on w sprawie jedynie wyjaśnienia informacyjne.

Ustaliwszy powyższe Sąd doszedł do przekonania, iż wniosek o ustanowienie służebności przesyłu podlegał uwzględnieniu co do dwóch nieruchomości, a oddaleniu co do trzeciej.

Sąd Rejonowy w Zgierzy szeroko omówił podstawę prawną rozstrzygnięcia, przytaczając art. 305¹ kc, i nast., art. 49 § 1 kc, art. 292 kc i nast. oraz art. 145 kc, art. 352 kc, wraz z powołaniem się na bogate w tej materii orzecznictwo i dokonał przełożenia podstawy prawno – materialnej na realia ustalonego stanu faktycznego. Sąd I instancji dokonał wnikliwej analizy zarzutu zasiedzenia. Omówił także zasadę orzekania o kosztach postępowania, akcentując sprzeczność interesów uczestników postępowania oraz ostateczne rozstrzygnięcie, jako podstawy rozliczenia kosztów postępowania. (postanowienie z uzasadnieniem – k. 435 i k. 455-466).

Apelację od wydanego przez Sąd Rejonowy w dniu 27 kwietnia 2018 roku w sprawie I Ns 1474/14 orzeczenia wniósł uczestnik postępowania, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika w osobie adwokat G. Z., zaskarżając je w części, tj. w części ustanawiającej służebność na nieruchomościach nr 378/7 (pkt 1 sentencji) oraz nr 378/2 (pkt 2 sentencji) oraz w części dotyczącej kosztów postępowania (pkt 5 i 7 sentencji).

Wydanemu rozstrzygnięciu uczestnik postępowania zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych poprzez obrazę przepisów procesowych mających istotne znaczenie na wynik sprawy, tj. art. 231 kpc, polegającą na nieuznaniu przez Sąd I instancji za ustalone faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, i w konsekwencji ustalenie iż w dacie budowy urządzeń obie obciążone nieruchomości stanowiły własność osoby fizycznej pomimo, że materiał dowodowy, połączony z regułami logicznego rozumowania, pozwalają na wyprowadzenie w drodze domniemania faktycznego, słusznego wniosku obdarzonego walorem wysokiego prawdopodobieństwa, że wówczas stanowiły one własność Skarbu Państwa. Apelujący podniósł także naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. naruszenie art. 7 kc w zw. z art. 292 kc i art. 172 kc polegające na przyjęciu, że w przedmiotowej sprawie nie upłynął jeszcze termin wymagany do stwierdzenia zasiedzenia służebności przesyłu, oraz naruszenie art. 7 kc w zw. z art. 292 kc w zw. z art. 172 kc i 176 kc oraz art. 305¹ kc, art. 305³ kc i art. 305⁴ kc polegające na przyjęciu, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do zasiedzenia służebności przesyłu w odniesieniu do działek nr (...), podczas gdy wszystkie przesłanki od których ustawodawca uzależnia nabycie służebności przesyłu w drodze zasiedzenia zostały spełnione.

W świetle powyższego, skarżący domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia w zaskarżonej części i oddalenie wniosku o ustanowienie służebności przesyłu w tym zakresie, oraz zasądzenie na rzecz uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, jak również żądał zasądzenia kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący zarzucił Sądowi I instancji nieprawidłowo przyjęte założenie, iż w dacie wzniesienia urządzeń na działkach o numerach (...) stanowiły one własność osób fizycznych, podczas gdy w aktach sprawy brak jest na to dowodów. Zdaniem skarżącego ustalenie tej okoliczności ma wpływ na oznaczenie początkowej daty zasiedzenia

i kwalifikacji prawnej charakteru posiadania. Zdaniem autora apelacji, ustalenia faktyczne winny prowadzić do innych wniosków, mianowicie iż przed rokiem 1987 nieruchomości stanowiły własność Skarbu Państwa, co można wywnioskować z faktu, iż w tej dacie złożony został wniosek o założenie ksiąg wieczystych. Wskazał, iż z uwagi na uchylenie przepisów o tzw. jednolitej własności państwowej, oraz wprowadzenie z dniem 5 grudnia 1990 roku możliwości nabywania przez państwowe osoby prawne własności we własnym imieniu, termin zasiedzenie co do działki (...) mógł się rozpocząć z dniem 27 kwietnia 1989 roku, a co do działki (...) od dnia 5 grudnia 1990 roku. Apelujący odniósł się także do zasady dobrej wiary określonej w art. 7 kc, które w jego przekonaniu winna znaleźć zastosowanie w niniejszej sprawie. W takiej sytuacji, zasiedzenie służebności odpowiadającej służebności przesyłu nastąpiło co do działki (...) z dniem 27 kwietnia 2009 roku, zaś co do działki (...) z dniem 5 grudnia 2010 roku. (apelacja – k. 471-474)

Wnioskodawcy, reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika w osobie radcy prawnego T. M., w odpowiedzi na apelację podtrzymali swoje dotychczasowe stanowisko procesowe, wnosząc o oddalenie apelacji w całości oraz o zasądzenie od uczestnika postępowania kosztów postępowania według norm przepisanych. W ocenie wnioskodawców Sąd Rejonowy w Zgierzu dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz wykładni obowiązujących w tej mierze przepisów oraz utrwalonej linii orzeczniczej. (odpowiedź na apelację – k. 482)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy w Zgierzu. W pełni się też do nich odwołuje, bez konieczności ponownego przytaczania ich w tej części uzasadnienia. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2016 roku, sygn. akt I CSK 290/15, Legalis numer 1508357)

Argumenty skarżącego koncentrowały się na wykazaniu sprzeczności ustaleń faktycznych ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Autor apelacji w szczególności akcentował nieprawidłowości ustaleń faktycznych Sądu I Instancji dotyczące prawa własności działek o numerach (...), w tym ustalenia daty początkowej rozpoczęcia biegu zasiedzenia. Podnosił również, iż w realiach niniejszej sprawy zasadnym było przyjęcie dobrej wiary określonej w art. 7 kc. Zarzuty apelującego dotyczyły także naruszenia art. 231 kpc, przejawiające się w błędnych ustaleniach faktycznych, które doprowadziły Sąd I instancji do rozstrzygnięcia nieprawidłowego w odczuciu apelującego.

Na wstępie należy odnieść się do zarzutów natury procesowej.

Mianowicie, zakwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, zadowalających dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej oceny materiału dowodowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 roku, sygn. akt II CKN 572/99, lex 53136). Jeśli tylko z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby nawet w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Jedynie wówczas, gdy brak jest logiki w wysnuwaniu wniosków ze zgromadzonego materiału dowodowego, lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza reguły logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (tak np. Sąd Apelacyjny w Warszawie w Wyroku z dnia 28 maja 2013 roku, sygn. akt VI ACa 1466/13, lex 1342419).

Sąd Rejonowy w Zgierzu szczególną uwagę zwrócił na interpretację zarzutu zasiedzenia. Przedstawił logiczną i spójną wykładnię przesłanek warunkujących zasiedzenie i wytłumaczył w sposób przekonywający przyczyny, dla których zarzut zasiedzenia nie mógł być uzasadniony w niniejszej sprawie co do nieruchomości objętych apelacją.

Odnosząc się do tego zarzutu należy dostrzec istotę domniemania faktycznego, polegającą na tym, że sąd na podstawie ustalenia jednych faktów wnioskuje o istnieniu innych. Sąd ma w takim wypadku zupełną swobodę wnioskowania na

podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku postępowania dowodowego. Musi ono być jednak poprawne z punktu widzenia zasad logiki (zob. uchw. SN(7) z 21.11.1969 r., III PZP 24/69, Legalis numer 14206).

Konkludując, z zebranego materiału Sąd I Instancji wyprowadził wnioski logicznie poprawne i pozostające w zgodzie z doświadczeniem życiowym, w żadnym razie nienaruszające reguł swobodnej oceny dowodów. Przedstawiona zaś przez skarżącego ocena przeprowadzonych dowodów stanowi własną, korzystną dla niego interpretację faktów.

Sąd Okręgowy nie podziela zawartych w apelacji zarzutów naruszenia prawa materialnego.

Kwestionowały one zaprezentowaną przez Sąd Rejonowy analizę przesłanek zasiedzenia.

Na wstępie należy podkreślić, iż zarówno Sąd I Instancji, jak i apelujący przyjęli niemalże te same daty początkowe biegu terminu zasiedzenia obu nieruchomości – odpowiednio 27 kwietnia i 27 maja 1990 roku. Różniła, ich jedynie kwestia przypisania dobrej, bądź złej wiary.

Należy zgodzić się z Sądem Rejonowym, iż istotne było rozróżnienie, czyją własność stanowiły nieruchomości objęte wnioskiem, gdyż inaczej wygląda kwestia biegu zasiedzenia dla nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa i Gminy Z..

Rację ma Sąd I Instancji, że bieg zasiedzenia dla nieruchomości stanowiących działki (...) rozpoczął się 31 grudnia 1961 roku (z pewnością w tej dacie istniały już urządzenia przesyłowe). Żaden dokument nie wskazuje na to, czyją własność one wówczas stanowiły. Okoliczności związanych z nabyciem własności nie można domniemywać, a skoro tak, to pewnym jest jedynie to, iż stanowiły one własność Skarbu Państwa na pewno w dniu 23 listopada 1987 roku (data wpisu własności w księdze wieczystej). Skoro brak był jakiegokolwiek decyzji pozwalającej na posadowienie tych urządzeń, to bieg zasiedzenia zakończył się z dniem 1 stycznia 1985 roku (biorąc pod uwagę treść przepisów wprowadzających kodeks cywilny i obowiązujący wówczas 20 letni termin zasiedzenia). Słusznie zwrócił uwagę Sąd Rejonowy, że po 1987 roku doszło do konfuzji obu uprawnień – zbiegu prawa własności ze służebnością odpowiadającą służebności przesyłu. Następnie jedna z nieruchomości stała się własnością wnioskodawców (27.04.1989r.), a druga Gminy Z. (komunalizacja 27.05.1990r.). Dopiero od tych dat termin zasiedzenia zaczął biec na nowo, gdyż do 30 września 1989 roku wykluczone było zasiedzenie nieruchomości państwowych. Należy zgodzić się z Sądem Rejonowym, iż datą kluczową dla oceny uprawnień poprzedników prawnych uczestnika była data usamodzielnienia przedsiębiorstw państwowych co nastąpiło z dniem 7 stycznia 1991 roku. Zasiedzenie do tej daty biegło na rzecz Skarbu Państwa, a po niej na rzecz poprzednika prawnego uczestnika. Słusznie Sąd Rejonowy wykluczył możliwość skrócenia okresu posiadania o okres korzystania z urządzeń przez przedsiębiorstwo państwowe w okresie obowiązywania jednolitej własności państwowej powołując się przy tym na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2017 roku. Prawidłowo przyjął tenże Sąd, iż objęcie urządzeń w posiadanie przez przedsiębiorstwo państwowe nastąpiło w złej wierze.

W dobrej wierze jest posiadacz, który w chwili uzyskania posiadania pozostaje w błędnym, ale usprawiedliwionym okolicznościami przeświadczeniu, że przysługuje mu prawo własności. Dobrą wiarę posiadacza wyłącza jego wiedza o rzeczywistym stanie prawnym oraz jego niedbalstwo. W złej wierze osoba, która przy dołożeniu należytej staranności mogła się dowiedzieć, że nie przysługuje jej służebność korzystania z nieruchomości.

W realiach niniejszej sprawy, nie sposób przyjąć iż przedsiębiorstwo energetyczne było w dobrej wierze, z tej prostej przyczyny, iż wiedziało o eksploatacji nieruchomości przez wnioskodawców, a nie podjęło żadnych kroków prawnych, aby uregulować korzystanie z działek gruntu. Wnioskodawcy korzystali z nieruchomości już od lat 70-tych. Przedsiębiorstwo z łatwością mogło dowiedzieć się o komunalizacji, a następnie sprzedaży obu nieruchomości, choćby z wpisów z ksiąg wieczystych.

Konkludując, należy zgodzić się z Sądem I instancji, iż nawet po doliczeniu okresów posiadania urządzeń przez Skarb Państwa oraz poprzedników prawnych uczestnika (kolejnych spółek) 30 letni okres posiadania służebności jeszcze nie upłynął. P. należy, iż wniosek wpłynął w dniu 11 sierpnia 2014 roku.

Konkludując, zaprezentowana przez apelującego odmienna ocena materiału dowodowego stanowiła jedynie jego subiektywny pogląd, zmierzający do uzyskania korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, i nie mogła doprowadzić do zmiany zaskarżonego postanowienia.

Apelacja obejmowała również swoim zakresem rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania.

Zasadą orzekania o kosztach w postępowaniu nieprocesowym jest art. 520 § 1 kpc, zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Sąd Rejonowy w Zgierzu, rozważywszy całokształt okoliczności sprawy, zasadnie znalazł podstawy do zastosowania wyjątku od zasady z art. 520 § 1 kpc zawartego w art. 520 § 2 kpc. Ugruntowana linia orzecznicza wskazuje, że zastosowanie powyższego wyjątku jest możliwe przy występowaniu różnego stopnia zainteresowania uczestników wynikiem postępowania lub sprzeczność interesów, nie zaś zakres ostatecznego uwzględnienia żądań. (ponownie orzeczenie SN z dnia 03.12.1959 roku, II CR CR 859/58, OSN 1961 nr 2, poz. 45). Owa sprzeczność interesów, w rozumieniu art. 520 § 2 i § 3 kpc, występuje gdy postanowienie kończące postępowanie w sprawie wywiera dla jednych zainteresowanych na zwiększenie, a dla innych na zmniejszenie ich praw (postanowienie SN z dnia 05.12.2012 roku, sygn. I Cz 148/12, Legalis numer 584429).

Wobec powyższego, apelacja jako pozbawiona podstaw podlegała oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc w punkcie 1) sentencji postanowienia.

Rozstrzygnięcie o kosztach stanowi pochodną orzeczenia co do istoty apelacji.

Wniesiony przez uczestnika środek odwoławczy został oddalony, co implikuje do orzeczenia o kosztach zastosowanie przepisu art. 98 § 1 kpc w związku z art. 391 § 1 zdanie I.kpc. Koszty te w postępowaniu apelacyjnym po stronie wygrywającej to postępowanie pozwanej wyniosły 240 złotych, obejmując zwrot kosztów zastępstwa prawnego strony reprezentowanej przez zawodowego pełnomocnika. Wymiar kosztów został określony w oparciu o przepis § 10 ust. 1 pkt 1) w związku z § 5 pkt 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 z późn. zm.) w brzmieniu wynikającym z nowelizacji powyższego rozporządzenia, wprowadzonego § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1668 ze zm.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.